

REALIZATION OF GRADUATES IN SPECIALTY SOCIAL ACTIVITIES AT KONSTANTIN PRES LAVSKY – UNIVERSITY OF SHUMEN. MONITORING.

ROSITSA MIHAYLOVA

SENIOR ASSISTANT PHD
AT PEDAGOGICAL FACULTY
DEPARTMENT OF SOCIAL WORK
AT KONSTANTIN PRES LAVSKY –
UNIVERSITY OF SHUMEN
ROSI_MIHAYLOVA@YAHOO.COM

HRISTINA VASILEVA

LECTURER
AT PEDAGOGICAL FACULTY
DEPARTMENT OF SOCIAL WORK
AT KONSTANTIN PRES LAVSKY –
UNIVERSITY OF SHUMEN
H.VASILEVA@MAIL.BG

BULGARIA

ABSTRACT: DEPARTMENT OF SOCIAL WORK AT KONSTANTIN PRES LAVSKY – UNIVERSITY OF SHUMEN MAINTAINS DATABASES FOR GRADUATES. THEY ARE CONSTANTLY FILLED WITH NEW INFORMATION FOR THE REALIZATION OF GRADUATES IN THE PROFESSIONAL FIELD. THE ANALYSIS OF DATA RECORDED BY THE SYSTEM MONITOR, WHICH CARRIED OVER THE DEPARTMENT GRADUATES SHOWED THAT THEIR REALIZATION BEYOND THE MUNICIPALITY, THE REGION. PRACTICAL GRADUATES OF "SOCIAL ACTIVITIES" ARE IN ALMOST ALL REGIONS OF THE COUNTRY EXCEPT THE DISTRICTS OF BLAGOEVGRAD, KYUSTENDIL, PERNIK, KARDZHALI, GABROVO, VELIKO TARNOVO. BUT IN THE REMAINING 22 DISTRICTS OF BULGARIA ATTEND SPECIALISTS SPECIALTY OF SOCIAL WORK AT KONSTANTIN PRES LAVSKY – UNIVERSITY OF SHUMEN. THE ARTICLE SHOWED SYSTEMATICALLY ACQUIRED DATA ACQUIRED THROUGH MONITORING AND THEY CONFIRMED THAT THIS IS A DESIRABLE SPECIALTY FOR CONSUMERS FOOTAGE.

KEYWORDS: SPECIALTY SOCIAL ACTIVITIES, BA, MA, IMPLEMENTATION, EMPLOYERS, LABOR MARKET, CONSUMERS CADRES, ORGANIZATIONS, INSTITUTIONS

Изучаването на състоянието на пазара на труда е **постоянна задача** на Катедра "Социална работа", провеждаща обучението на студентите от професионално направление 3.4. Социални дейности. Основен потребител на завършилите са: системата на социалните дейности, научни институции, структурите на местната и централна власт, неправителствени организации, институции за социална работа, системата на сигурността и др., където завършилите специалисти се реализират като социални работници, преподаватели и/или изследователи, експерти и пр.

Катедра «Социална работа», Педагогически факултет и Шуменски университет поддържат контакти с различни заинтересувани от обучението на студентите и докторантите потенциални потребители в града, в региона и страната. Системни потребители на кадри, завършили специалност «Социални дейности» са: Дирекциите «Социално подпомагане», Отделите за закрила на детето, Бюрата по труда, Домовете за деца, Центрове за настаняване от семеен тип, Кризисни центрове, Домове за медико-социални грижи за деца, Домове за възрастни хора, структури на местното самоуправление, органите на МВР, социални и културно-просветни институции, неправителствени организации и др. В тази статия се представя мониторингът над реализацията на завършилите студенти и е показана широката палитра от организации

и институции на територията на България, където са заели професионални позиции възпитаниците на специалност «Социални дейности» от Шуменски Университет «Епископ Константин Преславски» и др. Благодарение на тях потребителите на кадри познават работата на факултета и възпитаниците на професионалното направление, разчитат на техните професионални и личностни качества и при възможност с готовност ги приемат като свои служители. Обичайна практика е работодатели от региона да се обръщат към катедрата с молба за разпространение на информация сред студентите от направлението за нови конкурси за работа по специалността или за съвместно провеждане на конкурси. Практикува се и пряко свързване на студентите с евентуални работодатели у нас и в чужбина.

Използват се и възможностите на Кариерния център на университета за популяризирането на свободните позиции, представени в неговата база данни. Много полезни са и личните контакти с колеги от специализирани училища в различни градове и с бивши студенти, които дават представа за конкретните условия и възможности за реализация.

Катедра „Социална работа” поддържа бази данни за завършилите студенти. Те непрекъснато се попълват с нова информация за реализацията на завършилите в професионалното направление. На университетско ниво това става чрез анкетиране на вече завършилите студенти, благодарение на контактите, които преподавателите продължават да поддържат със своите бивши студенти и в хода на анкетирането на потребителите на кадри. Използват се и данните, събирани чрез Кариерния център на Университета.

На катедрено ниво има изградена организация двама от преподавателите – автори на тази статия, системно да поддържат контакти с алумните от специалност „Социални дейности” – ОКС „Бакалавър” и ОКС – „Магистър”. По този начин катедрата разполага с електронните адреси на всички свои бивши възпитаници, като промените в местоработата им се отразяват в специална таблица.

Информацията за завършилите студенти и докторанти е динамична и се попълва постоянно.

Прави впечатление, че независимо от сложната икономическа ситуация преобладаващата част от възпитаниците на професионалното направление са намерили реализация на пазара на труда – както в социалната сфера, така и извън нея.

В относителен дял на реализиралите се (постъпили на работа) през последните 5 години от общия брой на завършилите специалисти – резултатите са следните:

Общият брой на завършилите – дипломирани – студенти по специалност „Социални дейности” от направление 3.4. Социални дейности за изминалите 5 години е **476**. Разпределението им по ОКС е показано в *Таблица № 1*.

Таблица № 1

Брой на завършилите студенти от специалност „Социални дейности” в ШУ „Еп. К. Преславски” за периода 2011-2015

ОКС „Бакалавър” Социални дейности, редовна и задочна форма на обучение	339
ОКС „Магистър” Социални дейности, редовна и задочна форма на обучение	137
ОБЩО	476

Чрез системния мониторинг извършван от Катедрата има потвърдени данни за реализацията на **476 бр. (95,80 %)**, от завършилите през последните 5 години студенти. По обективни причини не е установен контакт с 4 от завършилите бакалавърска степен и 15 от завършилите магистърска степен алумни. Повечето от тях са сменили телефоните и електронния си адрес или има информация от близки, че работят извън страната.

Събраните данни показват **висока реализация на дипломираните студенти – бакалаври на трудовия пазар**, като това се показва в следващите *Таблица № 2* и *Таблица № 3*.

Таблица № 2

Реализация на завършилите студенти от специалност „Социални дейности” ОКС „Бакалавър” в ШУ „Еп. К. Преславски” за периода 2011-2015

Реализация	Брой завършили студенти	Процент на реализация
1. Реализирани в социалната сфера	161	47,5%
2. Реализирани извън социалната сфера	146	43,1%
3. Всички работещи – общо т.1 + т.2	307	90,6%
4. Безработни	28	8,3%
5. Не е установен контакт с лицето	4	1,2%

Съотношението на реализирани бакалаври в социалната сфера и извън социалната сфера е 161 : 146.

От посочените данни в таблицата е видно, че въпреки високите нива на безработицата както в страната, така и в региона **90,6% са работещите възпитаници на Катедра „Социална работа”**, от които 47,5% са реализирани в социалната сфера. Само 8,3% са неработещите. Това сочи, че катедра е подготвила високоадаптивни, рационални и мотивирани специалисти, които в процеса на обучението са придобили компетенции, подходящи за всички сфери на обществения живот в България. Успоредно с това, очевидно от посочените данни може да се направи и извода, че алумните, завършили специалност „Социални дейности” притежават и лична икономическа инициативност, която държавната политика в сферата на заетостта поощрява. Те са хора, които вярват в своите качества и искат да ги развият така, че да бъдат полезни както на себе си, така и на обществото.

Таблица № 3

Топ 10 на професионалните позиции на завършилите студенти от специалност „Социални дейности” ОКС „Бакалавър” на ШУ „Еп. К. Преславски” за периода 2011-2015

№	Професионална позиция в социалната сфера	Брой реализации
1.	Социален работник	57
2.	Служител на МВР	16
3.	Социален асистент	19
4.	Възпитател в социална услуга за деца	9

5.	Социален посредник	7
6.	Специалист в община	7
7.	Приемен родител в социална услуга „Приемна грижа”	5
8.	Специалист по социално осигуряване	3
9.	Трудотерапевт	3
10.	Ресурсен учител	3

Алумните от специалност „Социални дейности” – ОКС „Бакалавър” заемат и **други професионални позиции**, които са отразени в *Приложение №* като например: по 2 от тях практикуват помощник възпитател в социална услуга за деца, специалист социални дейности и семейно планиране, арт терапевт и др; по 1 от тях работят като консултант по социално подпомагане, специалист по социално-осигурителни рискове, специалист в социална услуга, трудов медиатор и др.

На **ръководни позиции от реализираните в социалната сфера** са **11** от завършилите бакалври (**6,8%**). В *Таблица № 4* е показано в какъв вид ръководна работа завършилите бакалври упражняват натрупаните знания и компетенции по време на следването си:

Таблица № 4

Ръководни професионални позиции в социалната сфера на завършилите студенти от специалност „Социални дейности” в ШУ - ОКС „Бакалавър” на ШУ „Еп. К. Преславски” за периода 2011-2015

№	Ръководна позиция	Брой реализации на ръководна позиция
1.	Главен специалист по управление на човешки ресурси	2
2.	Главен специалист на община	2
3.	Секретар на кметство	2
4.	Супервайзор – социален посредник в банкова институция	1
5.	Главен специалист в дирекция „Социална политика и здравеопазване”	1
6.	Старши специалист в община по ГРАО	1
7.	Секретар на читалище	1
8.	Ръководител на обреди и ритуали	1

На **ръководни позиции от реализираните извън социалната сфера** са **25** от завършилите бакалври (**17,00%**). В *Таблица № 5* е показано в какъв вид ръководна работа завършилите бакалври упражняват натрупаните знания и компетенции по време на следването си:

Таблица № 5

Ръководни професионални позиции извън социалната сфера на завършилите студенти от специалност „Социални дейности” в ШУ - ОКС „Бакалавър” на ШУ „Еп. К. Преславски” за периода 2011-2015

№	Ръководна позиция	Брой реализации на ръководна позиция
1.	Бизнесмен, управител на собствен бизнес	15
2.	Контрольор по качество	2

3.	Организатор производство	1
4.	Началник отдел БКС	1
5.	Управител на ООД	1
6.	Ръководител на екип в банкова институция	1
7.	Старши специалист в митница	1
8.	Завеждащ служба в окръжен съд	1
9.	Финансов съветник	1
10.	Пл. П.И. и РУП	1

Системният мониторинг показва и висока **реализация на дипломираните студенти – магистри на трудовия пазар**, като това се показва в следващите *Таблица № 36* и *Таблица № 6*.

Таблица № 6

Реализация на завършилите студенти от специалност „Социални дейности” ОКС „Магистър” в ШУ „Еп. К. Преславски” за периода 2011-2015

Реализация	Брой завършили студенти	Процент на реализация
1. Реализирани в социалната сфера	73	53,3%
2. Реализирани извън социалната сфера	40	29,27%
3. Всички работещи – общо т.1 + т.2	113	82,48%
4. Безработни	9	6,6%
5. Не е установен контакт с лицето	15	11%

Съотношението на реализирани магистри в социалната сфера, спрямо реализираните извън социалната сфера е 73 : 40.

Очевидно от показаните данни в *Таблица № 6* завършилите магистри от специалност „Социални дейности” на Шуменски университет имат **обща висока реализация 82,48% на трудовия пазар**, от които **в социалната сфера 53,3%**. Много нисък е процентът на безработни – 6,6%, далеч под нивото на безработица в страната, която в разглеждания период варира между 8% - 10%, по данни на ЕВРОСТАТ. Резултатите показват, че осъществените форми на сътрудничество с представителните организации на работниците и служителите и на работодателите на регионално и национално ниво създават условия за подобряване на връзката на образованието с потребностите на пазара на труда. Освен това личната инициатива при намирането на работа, използването на възможностите на **социалните мрежи от лични контакти**, очевидно в случая са дали своя добър резултат.

Таблица № 7

Топ 10 на професионалните позиции на завършилите студенти от специалност „Социални дейности” ОКС „Магистър” на ШУ „Еп. К. Преславски” за периода 2011-2015

№	Професионална позиция в социалната сфера	Брой реализации
1.	Социален работник	19
2.	Социален асистент	4

3.	Секретар на кметство	4
4.	Застрахователно-осигурителен посредник	3
5.	Специалист социални дейности и Арт терапия	3
6.	Специалист социални дейности в община	2
7.	Приемен родител в социална услуга „Приемна грижа”	2
8.	Социален посредник в туризма	2
9.	Служител на МВР	2
10.	Директор на ЦНСТ	2

Алумните от специалност „Социални дейности” – ОКС „Магистър” заемат и **други професионални позиции**, които са отразени в *Приложение №* като например: по 1 от тях практикуват като лектор по социална работа в НПО, специалист по социално подпомагане и ориентиране, трудотерапевт, специалист по социално планиране и др.

На **ръководни позиции от реализираните в социалната сфера** са 15 от завършилите магистри, което съставлява **10,9%** спрямо всички завършили тази образователна степен и **20,5%** спрямо реализираните се от тях в социалната сфера. В *Таблица № 8* е показано в какъв вид ръководна работа завършилите бакалаври упражняват натрупаните знания и компетенции по време на следването си:

Таблица № 8

Ръководни професионални позиции в социалната сфера на завършилите студенти от специалност „Социални дейности” в ОКС „Магистър” на ШУ „Еп. К. Преславски” за периода 2011-2015

№	Ръководна позиция	Брой реализации на ръководна позиция
1.	Секретар на кметство	4
2.	Директор на ЦНСТ	2
3.	Началник Отдел „Закрила на детето”	1
4.	Зам. директор на Дом за стари хора	1
5.	Директор на ЦДГ за деца с увреждания	1
6.	Зам. кмет на община по социални въпроси	1
7.	Старши експерт социални дейности в областна администрация	1
8.	Старши експерт в Бюро по труда	1
9.	Експерт по социални дейности в община	1
10.	Младши специалист по социални дейности в община	1
11.	Главен социален работник в Дирекция „Социално подпомагане” – държавен служител	1

На **ръководни позиции от реализираните извън социалната сфера** са 11 от завършилите магистри, което съставлява **8,03%** спрямо всички 137 завършили тази образователно-квалификационна степен и **27,5%** от тези 40, които са се реализирали извън социалната сфера. В *Таблица № 9* е показано в какъв вид ръководна работа завършилите магистри упражняват натрупаните знания и компетенции по време на следването си.

Таблица №9.

Ръководни професионални позиции извън социалната сфера на завършилите студенти от специалност Социални дейности в ШУ - ОКС „Бакалавър” на ШУ „Еп. К. Преславски” за периода 2011-2015

№	Ръководна позиция	Брой реализации на ръководна позиция
1.	Бизнесмен, управител на частен бизнес	11

Общо **26** от завършилите ОКС „Магистър” 137 студенти са на ръководни длъжности, което съставлява **27,5%** от реализираните.

Анализът на регистрираните данни от системния мониторинг, който извършва Катедра „Социална работа” над дипломираните студенти показва, че тяхната реализация надхвърля рамките на общината, областта и региона. Практически **специалистите, завършили специалност „Социални дейности” в Шуменски университет „Епископ Константин Преславски” присъстват в почти всички области на страната**, с изключение на областите Благоевград, Кюстендил, Перник, Кърджали, Габрово, Велико Търново. Това може да се обясни с факта, че във Велико Търново и Габрово местните университети произвеждат кадри по специалността „Социални дейности”. Същото се отнася и до югозападния район на страната, където Югозападният университет също така обучава специалисти за социалната сфера. Но в останалите 22 области присъстват специалисти от специалност „Социални дейности на Шуменски Университет „Епископ Константин Преславски”.

Източник:

Мониторинг над завършилите студенти от специалност „Социални дейности” за периода 2011 – 2015 г., Катедра „Социална работа” на Шуменски университет Епископ Константин Преславски”, Шумен, 2016 г.